

вікової категорії зазнала незначного збільшення відносно дволіток.

З отриманих результатів дослідження можна зробити висновок, що трилітки галицького коропа мають більшу на 3,7% кількість їстівної частини, ніж дволітки. Кількість умовно їстівних частин спостерігались на високому рівні в обох різновікових груп. А неїстівна частина займала найменший відсоток і знаходилась в межах від 11,0% до 15,9 %.

Список використаних джерел

1. Грициняк, І. І. Пріоритетні напрями наукового забезпечення рибного господарства України [Текст] / І. І. Грициняк, О. М.Третяк // Рибогосподарська наука України – 2007. – Вип. 1. – С. 5-20.
2. Лебская, Т. К. Состояние и перспективы развития рыбного рынка Украины [Текст] / Т.К. Лебская, Н. В. Голембовская // Мир продуктов. – 2013. – №9 (98). – С. 46-49.
3. Микитюк, П. В. Технологія переробки риби [Текст] / П. В. Микитюк. – К.: Київська правда, 1991. –12 с.
4. Клейменов, И. Я. Пищевая ценность рыбы [Текст] / И. Я. Клейменов. – М: Пищевая промышленность. – 1971 – 151 с.
5. Бех, В. В. Вихід їстівної частини тіла помісних та чистопородних коропів при товарному вирощуванні [Текст] / В. В. Бех // Вісник аграрної науки. – 1998. – №1. – С. 72-74.
6. Методика морфо-физиологических и биохимических исследований рыб [Текст]. – Москва: Вниро – 1972 – 89 с.

Дембовський Микола
с.н.с.

Національна академія наук України при Вижницькій ветлабораторії
м. Вижниця

ГАЗОЕНЕРГЕТИЧНИЙ ОБМІН ТЕЛИЦЬ М'ЯСНОГО СИМЕНТАЛУ ХУДОБИ ПРИ СЕРЕДНЬОМУ РІВНІ ГОДІВЛІ В УМОВАХ БУКОВИНИ

Нині, одним із важливих завдань агропромислового комплексу України є пошук резервів збільшення виробництва продукції тваринництва і особливо дешевої, якісної та конкурентоспроможної яловичини, що є актуальністю.

З огляду на вище сказане виникає в даний час необхідність проведення експериментальних досліджень, які мають важливе значення для подальшого корегування в рецептурі раціонів та типів годівлі, утримання та відтворної здатності телиць м'ясного сименталу худоби в умовах Лісостепової зони Карпат.

На основі одержаних нами наукових результатів запропоновано у виробництво оптимальні нові рецепти раціонів для ремонтних телиць м'ясного сименталу худоби, які забезпечують нормовану їх годівлю, значно підвищують інтенсивність росту, добові прирости, відтворну здатність, що дозволяє знизити собівартість продукції на 8-12% в умовах Буковини.

Метою і завданням нашої роботи і було з'ясувати, як доцільніше і раціональніше використати в годівлі розроблені власні різні рецепти раціонів в годівлі ремонтних телиць м'ясного сименталу нової генерації на енергію росту та відтворні якості в кормових умовах Лісостепової зони регіону Буковини.

Для проведення науково - господарського дослідження в ДП “Рокитне” СТОБ “Авангард” с. Рокитне Новоселицького району Чернівецької області було відібрано 2 групи телиць – аналогів м’ясного сименталу худоби нової генерації по 8 голів в кожній із середньою живою масою на початок дослідження 30 - 35 кг згідно розробленої такої схеми досліджень: перша дослідна у першому періоді вирощування (зимовий) отримувала основний раціон (ОР) цільне молоко, сіно, сінаж, зерноsumіш, друга дослідна у вище сказаному періоді в раціоні було сіно, цільне молоко, сінаж та стартерний комбікорм вітчизняного виробництва.

Заключний період вирощування припав на літній період в раціонах дослідних тварин коли жива маса телиць мала в середньому 315-325 кг та знаходилися на кормах зеленого конвеєру пасовищ а в другій дослідній так само, як у першій тільки підгодувала комбікормом.

Утримання телиць в стійловий літній період було прив’язне. Напування тварин влітку з природних водопоїв. Роздавання силосу підводами два рази на добу в зимовий період. Згодовування комбікорму в сухому вигляді один раз на добу. Вівся груповий облік спожитих кормів шляхом зважування кормів і їх залишків. Телиці усіх груп вирощували за технологією м’ясного скотарства. До 7 - місячного віку дослідні тварини на підсисі утримувалися з матерями годувальницями. Після відлучення тварин вирощували при однакових умовах годівлі та утримання. Раціони складали, виходячи із запланованого приросту живої маси залежно від віку та пори року. Основними кормами годівлі дослідних тварин були кукурудзяний силос, сінаж, зелена маса природних пасовищ, сіно і концентровані корми 25 - 30 за структурою (взимку).

Дослідженнями встановлено, що протягом 579 днів основного періоду дослідження телиці II- дослідної групи, отримали середньодобові прирости - 798,1 г, що на 88,2 г (12,6%) більше при затратах корму на 1 кг приросту становили у 11-дослідній 4,8 кормових одиниць, що на 0,4 к. од. менше за ровесниць, які знаходилися на середньому рівні годівлі в умовах лісостепової зони області.

В кінці досліджень були проведені фізіологічні дослідження з легеневого газообміну, розпаду речовин і розподілу обмінної енергії при досягненні живої маси 314,3 – 324,3 кг на телицях м’ясного сименталу нової генерації, які споживали різні раціони у весняно літньому стійловому періоді вирощування.

Аналізуючи рівень продуктивності ремонтних симентальських м’ясних телиць пов’язаний з інтенсивністю окисно-відновлених процесів, які відбуваються в організмі тварин та з високою вірогідністю, що можна оцінювати за інтенсивністю газообміну. Так кількість спожитого кисню з вірогідно найнижчою була у тварин другої дослідної групи і становила 1,50 л/хв., що менше порівняно з контрольною групою на 12,3%, а симентальської – 10,2%.

У результаті цього, дихальний коефіцієнт у телиць контрольної групи становив 0,95, тоді як у тварин I - дослідної – 0,97, а 11- дослідної – 0,99. Найбільша частота дихання була у тварин першої дослідної (21,00 разів/хв.), тоді як в аналогів контрольної та другої дослідної цей показник становив відповідно 18,61 та 19,94 разів/хв. Найнижчою теплопродукція з вірогідною різницею була у тварин 11-дослідної – 30,94 кДж/хв., що відповідно на 4,61 та 3,86 кДж/хв. менше, ніж у телиць контрольної та першої дослідної груп.

Аналіз добового балансу енергії в організмі піддослідних тварин показав, що за

однакового надходження її з раціонами (178,98 МДж) телиці першої групи мали найбільші непродуктивні витрати з калом, сечею, теплотою ферментації, газами тощо на 1,8% порівняно з контрольної групи та на 2,2% – відносно другої дослідної.

Це пов'язано із величиною теплопродукції, яка у тварин контрольної була на рівні 51,19 МДж/добу, в ровесників 1-дослідної – 50,12, а другої дослідної – 44,55 МДж /добу (при вірогідній з контролем різниці). У розрахунку на 1 кг сухої речовини раціону вона склала у тварин контрольної групи 5,14 МДж, 1-дослідна – на 2,2, а 11- дослідна – на 13,1% менше. При цьому енергія, відкладена у прирості живої маси телиць контрольної групи, склала 14,79 МДж, тоді як у ровесниць 1- дослідної – на 1,8, другої дослідної – на 38,1% ($p < 0,05$) була більшою. Аналогічна картина зафіксована і у енергії підтримання, активності та загальній чистій енергії, величини яких пов'язані із живою масою та продуктивністю тварин.

У розрахунку на 1 кг обмінної маси тіла піддослідних тварин споживання валової енергії поживних речовин кормів раціону через різницю у живій масі молодняку дещо відрізнялася по групах. Так, тварини контрольної групи споживали по 2158,21 кДж обмінної енергії, 1- дослідна – на 2,1, а 11-дослідна – на 3,7% менше потенційної енергії з кормами. За рахунок різниці у непродуктивних втратах енергії коефіцієнт обмінності валової енергії раціону у телиць контрольної групи склав 54,19%, 1-дослідної – 53,35, а у ровесниць 11- дослідної групи – 54,35%. Як і в абсолютному вираженні теплопродукція у розрахунку на 1 кг обмінної маси найвищою була у тварин контрольної групи та 1 – дослідної і склала 616,98-617,3 кДж, що на 19,2% більше від аналогів другої дослідної ($p < 0,05$).

Для Південного західного лісостепу України необхідно вирощувати ремонтні телиці м'ясного сименталу продуктивності, безприв'язно в літній період на кормовій площадці з підгодівлею комбікорму виготовленого за власним рецептом, при цьому досягаються середньодобові прирости - 800,4 г, що на 137,4г (20,7%) більше при затратах корму на 1 кг приросту 8,5 кормових одиниць, від ровесниць - аналогів даної породи, які вирощувалися за прив'язною технологією в приміщенні що є найбільш актуальним для отримання тварин з високою майбутньою енергію росту.

